

ISSN 2181-9599

Doi Journal 10.26739/2181-9599

ЎТМИШГА НАЗАР

3 ЖИЛД, 9 СОН

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

ТОМ 3, НОМЕР 9

LOOK TO THE PAST

VOLUME 3, ISSUE 9

ТОШКЕНТ-2020

Бош мухаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Муртазаева Рахбар Хамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Бош мухаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Джураева Нилуфар Далибаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон жаҳон тиллари университети

«Ўтмишга назар» илмий журнали тахририй маслаҳат кенгаши
редакционный совет научного журнала «Взгляд в прошлое»
Editorial board of the scientific journal Looking into the past

Сагдуллаев Анатолий Сагдуллаевич
тарих фанлари доктори,
профессор, академик,
Ўзбекистон Миллий университети

Бобожонова Дилором Бобожонова
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон жаҳон
тиллари университети

Зияева Доно Хамидовна
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Кебадзе Мадонна
доктор исторических наук, Телавский
государственный университет, Грузия

Аширов Адхам Азимбаевич
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Бурдиашвили Майя
доктор исторических наук, Телавский
государственный университет, Грузия

Агзамова Гулчехра Азизовна
тарих фанлари доктори, профессор,
ЎзР ФА Тарих институти

Кожакеева Ляззат Темировна
тарих фанлари доктори, доцент,
Хотин-қизлар давлат педагогика
университети, Қозоғистон

Ульжаева Шохистахон Мамажоновна
тарих фанлари доктори,
Тошкент кимё - технология институти

Бабаджанова Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон давлат жаҳон
тиллари университети

Рахмонкулова Зумрад Бойхуразовна
тарих фанлари номзоди, доцент
Ўзбекистон Миллий университети

Гофоров Шокир Сафарович
тарих фанлари доктори, профессор
Самарқанд давлат тиббиёт институти

Эргашева Юлдуз Алимовна
Тарих фанлари доктори, профессор,
Қарши муҳандислик-иқтисодиёт
институти

Теймураз Ахалмосулишвили
профессор, Телавский государственный
университет, Грузия

Халикова Рахбар Эргашевна
тарих фанлари доктори, профессор,
Тошкент давлат техника университети

Кобзева Ольга Петровна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Ишанходжаева Замира Райимовна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Абдуллаева Яхшибека Атамуратовна
тарих фанлари доктори, доцент
Нукус давлат педагогика институти

Одилов Аброр Анварович
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Ерметов Аваз Абдуллаевич
тарих фанлари доктори, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Саипова Камола Давляталиевна
тарих фанлари номзоди, доцент,
Ўзбекистон Миллий университети

Джоробекова Айнур Эшимбековна
тарих фанлари номзоди, профессор,
Ташиқи ишлар вазирлиги қошидаги
Дипломатия академияси,
Қозоғистон Республикаси

Ковалев Борис Николаевич
тарих фанлари доктори, профессор
Россия ФА, Санкт-Петербург
Тарих институти

Ауанасова Алима Мусировна
тарих фанлари доктори, профессор
Давлат тарихи институти, Қозоғистон

Бегалинова Калимаш Капсамаровна
фалсафа фанлари доктори, профессор
Ал-Фаробий номидаги Қозоғистон
Миллий университети, Қозоғистон

Хайдаров Муродилла Махмуталиевич
тарих фанлари доктори, профессор
Ўзбекистон миллий университети

Юнусова Хуршида Эркиновна
тарих фанлари доктори, профессор,
Ўзбекистон Миллий университети

Алиева Лале
тарих фанлари доктори,
Озарбайжон Давлат университети

Исмаилова Алмаз
тарих фанлари доктори,
Догистон мустақил университети

Захидова Саҳоват
тарих фанлари номзоди, доцент
Ўзбекистон Миллий университети

Мустафаева Нодира Абдуллаевна
тарих фанлари доктори
Ўзбекистон Республикаси
Фанлар академияси

Халмуратов Бахтиёр Режавалиевич
тарих фанлари бўйича
фалсафа доктори, доцент
Наманган давлат университети

Махкамов Қодиржон Одиложонович
PhD, доцент в.б.
Наманган давлат университети

Page Maker | Верстка | Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC the city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

1. Аминов Бобур, Махмудов Файзхожа XIX АСР КУБРАВИА-НАКШБАНДИЯ ТАРИҚАТИГА ОИД «АЛ-ИЖОЗА» – ИЖОЗАТНОМА.....	4
2. Abduzohirov Ravshan O`ZBEKLARDA FARZAND TARBIYASI VA OILAVIY MUNOSABATLAR MASALASINI O`RGANILISHI TARIXSHUNOSLIGI.....	10
3. Джураева Нилуфар МАРКАЗИЙ ОСИЁ ТАРИХШУНОСЛИГИДА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ ВА РОЛИ МАСАЛАСИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ.....	20
4. Жумағулов Анвар ЭТНОИҚТИСОДИЁТ: ЗАМОНАВИЙ ЁНДАШУВЛАР ВА ҚАРАШЛАР.....	29
5. Мамаджанов Аъзамжон МАҲАЛЛИЙ ЎЛКАШУНОСЛАР ВА РУС ОЛИМЛАРИ ҲАМКОРЛИГИДА ТУРКИСТОН АРХЕОЛОГИЯ ҲАВАСКОРЛАР ТЎГАРАГИ ФАОЛИЯТИ.....	35
6. Маматкулов Абдурасул ИЖТИМОЙ БАРҚАРОРЛИКНИ ТАЪМИНЛАШДА МИЛЛАТЛАРАРО ҲАМЖИХАТЛИК ВА БАҒРИКЕНГЛИКНИНГ МОҲИЯТИ.....	41
7. Мухаммадиев Раҳмон ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИДАГИ МЕҲНАТ ЖАСОРАТЛАРИ.....	46
8. Омонов Анварбек АНГИЛЛАК ҒОРИ ВА УНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ПАЛЕОЛИТ ДАВРИ ТАРИХИДА ТУТГАН ЎРНИ.....	53
9. Расулова Нодира ЎЗБЕКИСТОНДА МУСТАҚИЛЛИККА ЭРИШИШ АРАҒАСИДА ЯНГИ СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ВА ҲАРАКАТЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШ ЖАРАЁНЛАРИ.....	60
10. Холмуродов Дилшод ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВА РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ЎРТАСИДАГИ ОЛИЙ ТАЪЛИМ СОҲАСИДАГИ ҲАМКОРЛИК.....	69
11. Хонимов Шарофиддин ЁШЛАРГА ОИД ДАВЛАТ СИЁСАТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ.....	75
12. Эсанов Алишер, Бегалиев Жўрабек 1917-1941 ЙИЛЛАРДА ЎЗБЕКИСТОНДАГИ МАДАНИЙ ЖАРАЁНЛАР.....	81

ЎТМИШГА НАЗАР ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ LOOK TO THE PAST

Маматкулов Абдурасул Абдуғаппорович,
Андижон вилояти халқ таълим ходимларини
қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини
ошириш худудий маркази ўқитувчиси.
abdurasul1988@inbox.uz

ИЖТИМОЙ БАРҚАРОРЛИКНИ ТАЪМИНЛАШДА МИЛЛАТЛАРАРО ҲАМЖИХАТЛИК ВА БАҒРИКЕНГЛИКНИНГ МОҲИЯТИ

For citation: Abdurasul A. Mamatkulov, THE MAIN POINT OF INTERNATIONAL COMPATIBLE AND TOLERANCE BY PROVIDING FOR THE SOCIAL STABILITY. 2020, vol. 9, issue 3, pp.41-45

 <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9599-2020-9-6>

АННОТАЦИЯ

Ушбу мақола мамлакатимизда ижтимоий барқарорликни таъминлашда миллатлараро ҳамжихатлик ва бағрикенгликнинг ўрни ва аҳамияти, барқарорлик тушунчаси унинг мазмун моҳияти, юртимизда истиқомат қилувчи миллат ва элатларга давлатимиз томонидан берилаётган эътибор, улар учун олиб борилаётган ислохатлар таъкидланади. Ҳамда меҳмондўстлик, эзгулик, қалб саховати ва бағрикенглик бизнинг халқимизга доимо хос тушунчалар эканлиги хусусида фикр юритилади.

Калит сўзлар: ижтимоий барқарорлик, миллатлараро ҳамжихатлик, бағрикенглик, миллий маданий марказ, дин, миллат, глобаллашув.

Маматкулов Абдурасул Абдуғаппорович,

Преподаватель территориального центра
переподготовки и повышения квалификации работников
народного образования Андижанской области
Abdurasul 1988@inbox.uz

СУЩНОСТЬ МЕЖНАЦИОНАЛЬНОГО СОГЛАСИЯ И ТОЛЕРАНТНОСТИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ СОЦИАЛЬНОЙ СТАБИЛЬНОСТИ

АННОТАЦИЯ

В данной статье утверждается роль и значение межнационального согласия и толерантности в обеспечении социальной стабильности в нашей стране, рассматривается понятие стабильность, его сущность и содержание, говорится о внимании со стороны нашего государства к представителям наций и национальностей, проживающим в нашей стране, о реформах в данном направлении. Также речь идет о присущих нашему народу таких качествах, как гостеприимство, милосердие, великодушие, толерантность.

Ключевые слова: социальная стабильность, межнациональное согласие, толерантность, национальный культурный центр, религия, национальность, глобализация.

Abdurasul A. Mamatkulov,
Lecturer at the Territorial Center for Retraining
and Promotion employee qualifications
public education of Andijan region
Abdurasul 1988@inbox.uz

THE MAIN POINT OF INTERNATIONAL COMPATIBLE AND TOLERANCE BY PROVIDING FOR THE SOCIAL STABILITY

ABSTRACT

In this article, the place and the importance of the main point of international compatible and tolerance by providing for the social stability in our country, and the idea of compatible, its maintenance and essence, the main attention by the state for the nationalities and the people who live in our country, some reforms are being carried out for them is emphasized. And also the opinion of some peculiarities on hospitality, kindness, soul generosity and tolerance are always depended on our people is given.

Index Terms: social stability, international compatible, tolerance, national cultural center, religion, nationality, globalization.

1. Долзарблиги:

Ўзбекистон Республикаси томонидан олиб борилаётган давлат сиёсатида миллатлараро ҳамжиҳатлик ва бағрикенглик ғояларининг тутган ўрни бекиёс ҳисобланади. Мустақиллик йилларида юртимизда ижтимоий-иқтисодий, сиёсий соҳалар, балки заминимизда яшаб келаётган турли миллат ва элатлар ўртасида дўстлик ришталарини мустаҳкамлаш, ижтимоий барқарорликни янада мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Глобаллашув жаёнида инсоният ҳамжамияти олдида пайдо бўлаётган кўплаб муаммолар орасида миллатлараро тотувлик ва толерантлик маданияти энг асосий ўринлардан бири ҳисобланади. ЮНЕСКО Бош Ассамблеяси конференциясининг 1995 йил 16-ноябрда ўтказилган 28-сессиясида қабул қилинган “Бағрикенглик тамойили декларацияси” дунёда тинчлик ва тотувликни таъминлаш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликлари устиворлигини кафолатлаш, тенг ҳуқуқлийлик ҳамда ўзаро ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш йўлидаги муҳим қадам бўлиб хизмат қилмоқда. Хусусан, “2017-2021-йилларда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришнинг бешта устивор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси”нинг бешинчи йўналиши айнан диний бағрикенглик ва миллатлараро тотувликни таъминлаш масаласига бағишланганлиги бу ҳақиқатларнинг исботидир.

2. Методлар ва ўрганилганлик даражаси:

Мақола умум қабул қилинган тарихий методлар-тарихийлилик тизимлилик холислик тамойиллари шунингдек қиёсий таҳлиллар асосида ёритилган. Ҳар бир мутафаккир глобаллашув жараёнида миллатлараро ҳамжиҳатлик ва бағрикенглик ғояларига ижодий ёндошган ҳолда, сиёсий, ҳуқуқий, илмий-фалсафий ёндошишга ҳаракат қилмоқдалар. Бугунги олим ва файласуфлардан А.Азизхўжаев, Қ.Назаров, З.Жумаев, С.Отамуродов, Ш.Пахрутдинов, Н.Умарова, А.Очилдиев, А.Эркаевларнинг асарларида ўрганилган.

3. Тадқиқот натижалари:

Бизнинг қадимий ва саховатли заминимизда кўп асрлар давомида турли миллат ва элат, маданият ва дин вакиллари тинч тотув яшаб келмоқда. Меҳмондўстлик, эзгулик, бағрикенглик бизнинг халқимизга доимо хос бўлган ва унинг менталитети асосини ташкил этади.

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар ривожини янги босқич бошлади. Бағрикенглик, инсонпарварлик маданиятини ривожлантириш, миллатлараро ва фуқоролараро ҳамжиҳатлик, ёш авлодни ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш юртимизда давлат сиёсатининг энг муҳим устивор йўналишлардан бири этиб белгиланди.

Мамлакатимизда ҳукм сураётган дўстлик, биродарлик, тинчлик ва барқарорлик, амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигини ошириш ҳалқаро майдонда юртимизни обрў-этиборини янада юксалтиришнинг энг муҳим омилига айланди.

Барқарорлик инсоният тарихида яратувчанлик, бунёдкорлик фаолияти учун асос бўлган. Қадимги машҳур файласуф Конфутций барқарорлик масаласи бўйича куйидаги фикирни билдирган: «Фаровонлик - мақсад, ислохотлар - унга эришиш йўли, барқарорлик эса шарт-шароитдир». Ана шу сабабдан ҳам инсон жамиятибутун ҳаёти давомида барқарорликка интилиб келган. Айнан шу мақсад асосида халқлар фаровон турмиш тарзига эришганлар. Барқарорлик тушунчасини кўплаб президентимиз нутқларида, асарларида учратамиз. Барқарорлик бу бизнинг эртанги порлоқ кунимизга олиб борадиган йўлдир. Барқарорлик, аввало, ҳар қандай тараққиёт, бунёдкорлик фаолиятининг зарурий шarti ва замини ҳисобланади.

Давлатнинг барқарорлиги - тинчлик, осойишталик ва ижодий меҳнат муҳити, қатъий узил-кесил ҳамда мустаҳкам ўрнатилган муҳим шартидир.

Ижтимоий барқарорлик эса:

- 1) жамият ҳаётининг осойишталиги;
- 2) ижтимоий тузум элементларининг уйғунлиги;

3) жамиятдаги ижтимоий бирликлар (миллатлар, турли ижтимоий қатламлар ва бошқа) вакилларининг ҳамкорлиги ва ҳамжиҳатлиги. Бугунги кунда мамлакатимизда 136 дан зиёд миллат ва элат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил яшамоқдалар. Бу эса Миллий истиқлол ғоясининг асосий тамойилларидан миллатлараро ҳамжиҳатлик ва бағрикенглик ғояси юрт барқарорлигини тaminлашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Миллатлараро ҳамжиҳатлик умумбашарий кадрият бўлиб, турли хил халқлар биргаликда истиқомат қиладиган минтақа ва давлатлар миллий тараққиётини белгилайди, шу жойдаги тинчлик ва ижтимоий барқарорликнинг кафолати бўлиб хизмат қилади. Бу ғоя бир жамиятда яшаб, ягона мақсад йўлида меҳнат қиладиган турли миллат ва элатларга мансуб кишилар ўртасидаги ўзаро ҳурмат, дўстлик ва ҳамжиҳатликнинг маънавий асосидир [1.59]. Шунинг учун ҳамулар юртимиз равнақи йўлида бирлашиб, барча соҳаларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар, бозор иқтисодиёти ва кучли фуқоралик жамиятига асосланган ҳуқуқий демократик давлат қуришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 18-моддасида “Ўзбекистон Республикасида барча фуқоролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, этиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, қонун олдида тенгдирлар” [2,Б.8] деб мустаҳкамлаб қўйилган. Шундан кўриниб турибдики мамлакатимизда бошқа миллат вакилларига ўз миллий маданияти, анъана ва урф-одатларини сақлаш ҳамда ҳар тамонлама ривожлантириш учун барча имкониятлар яратилган.

Мамлакатимизда 16 та конфессияга мансуб диний ташкилотлар эркин фаолият юритмоқда. Давлат таълим муассасаларида ўқитиш 7 тилда, Миллий телерадиокомпания ўз кўрсатувларини 12 тилда намойиш этмоқда, ўндан ортиқ тилда газета ва журналлар нашр этилмоқда. Юртимизда этник ўзига хосликни ривожлантириш ва миллатлараро муносабатларни янада уйғунлаштиришда 138 та миллий маданий марказлар шунингдек 34 та дўстлик жамиятлари катта роль ўйнамоқда. Улар ўзларининг ўзига хос маданияти, тили, халқ ҳунармандчилигини ривожлантириб, турли маданиятларнинг бир-бирини ўзаро бойитишга, ҳар биримизда кўп миллатли ягона оила туйғусини мустаҳкамлашга ҳисса қўшмоқдалар.

2017 йил 24 январда Республика байналминал маданият маркази ташкил этилганлигининг 25 йиллигига бағишланган учрашувида Президентимиз Шавкат Мирзиёев ўз нутқида: “Марказ мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ўтказилаётган эркин тадбирлари асосида маданий ва ижтимоий ҳаётимизни янада теран маъно-мазмун билан бойитмоқда, Ўзбекистонда яшаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасида дўстлик ва бағрикенглик муносабатларини мустаҳкамламоқда. МДХ давлатлари ўртасида фақат Ўзбекистонда шундай

тузилма ташкил этилгани эътиборга лойиқдир”[3,Б.297] деган, сўзи бунинг яққол намунаси.

Амалга оширилаётган бу ишларнинг барчаси мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар соҳасида нодавлат ташкилотларининг тизими шакилланганлигидан далолатдир. Ушбу ташкилотлар мамлакатимизда тинч ва фаровон ҳаётни таъминлаш, муҳим маданий-марифий вазифаларни ҳал этиш, хорижий давлатлар билан ҳамкорликни ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Дунёда глобаллашув жараёнлари тобора тезлашиб, геосиёсий манфатлар йўлида турли ўйинлар, миллатлараро ва динлараро кескинлик кучайиб авж олаётган бир шароитда қатор мамлакатларда миллий низолар кучайиб оғир оқибатлар олиб келганига барчамиз гувоҳ бўлиб турибмиз. Бундай иллатнинг таъсирига тушган жамият бекарорлик ҳолатига юз тушиши муқарар. Ўзбекистон ҳудудида қадим-қадимдан кўплаб миллат ва элат вакиллари баҳамжихат истиқомат қилиб келган. Улар ўртасида асрлар давомида миллий низолар бўлмагани ҳалқимизнинг азалий бағрикенглигини кўрсатади. Шу билан биргаликда бугунки кунда юртимизда 189 мингга яқин туркман миллатига мансуб ватандошларимиз истиқомат қилмоқда. Туркман тилида фаолият олиб борадиган 44 та мактабда 8 мингдан ортиқ болалар таълим олмоқдалар. Улар туркман тилидаги дарслик ва ўқув қўлланмалари билан тўла таъминланмоқдалар. Уларга дарсликларни яратиш учун “Ўзбекистон” нашриётида “Туркман тили” бўлими ташкил этилган.

Қозоқ миллатига мансуб 600 дан зиёд фуқороси юксак давлат мукофоти ва унвонларига сазовор бўлишди. 1 миллион этник руслар мамлакатимизда истиқомат қилишиб, фидокорона меҳнати билан ватанимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бу ҳақда Президентимиз Шавкат Мирзиёев “Ўзбекистон ҳалқи буёк рус ҳалқини, унинг бой тарихи, санъати, анъана ва қадирятлари, рус характериға хос бағрикенгликни чуқур ҳурмат қилишини алоҳида истардим” [4,Б.382] дея таъкидлаган.

Мамлакатимизда бағрикенглик маданиятини юксалтириш, миллатлар ва кўнфессиялараро ўзаро бир-бирини тушуниш, ҳамжихатликни мустаҳкамлаш, ёш авлодни шу асосда тарбиялаш давлатимиз сиёсатининг устивор йўналишларидан бири ҳисобланади. Маълумки, ватанимиз Буюк ипак йўлининг муҳим чорраҳасида жойлашган. Бу заминда турли маданият ва дин вакиллари тинч-тотув, ҳамжихатликда яшаган. Мусулмон дунёси тараққиётида улкан рўл ўйнаган ҳалқимиз менталитетининг асосини бағрикенглик, олижаноблик ва эзгулик каби фазилатлар ташкил этади.

Ўзбекистон аҳолисининг 94 фоизи суний мазҳабга мансуб мусулмонлардир. Уларнинг орасида шиа масҳабига мансуб юртдошларимиз ҳам бор, бу икки масҳаб вакиллари ўртасида ҳеч қандай зиддиятлар юзага келмаган ҳисобланади. Дунёда айрим гуруҳлар исломга қарши ҳолда, ислом динини терроризм мафқураси билан боғлашга уринмоқдалар. Бу эса барқарорликни издан чиқаришга сабаб бўлмоқда. Бундай ғаразли ҳаракат ислом оламини янада бирлаштиришга, жипслашишга олиб келмоқда.

Юқорида такидлаганимдек, юртимизда 16 та конфессияга мансуб диний ташкилотлар мавжуд бўлиб, давлат улар билан ўзаро муносабатида қуйидаги тамойилларга амал қилмоқда;

- диндорларнинг диний туйғуларини ҳурмат қилиш;
- диний эътиқодларни фуқороларнинг ёки улар уюшмаларининг хусусий иши деб тан олиш;
- диний қарашларга амал қилувчи фуқороларнинг ҳам, уларга амал қилувчи фуқороларнинг ҳам ҳуқуқларини тенг кафолатлаш ҳамда уларни таъқиқ қилишга йўл қўймаслик;
- маънавий тикланиш, умуминсоний ахлоқий қадирятларни қарор топтириш ишида турли диний уюшмаларнинг имкониятларидан фойдаланиш учун улар билан мулоқат қилиш йўллари излаш зарурати;
- динда бузғунчилик мақсадларида фойдаланишга йўл қўйиб бўлмаслигини эътироф этиш.

Биз муқаддас динимизни азалий қадирятларимизнинг мужассам манбаи сифатида беҳад қадирлаймиз. Ислом дини бизни эзгулик ва тинчликка, ҳаётда асл инсоний фазилатларни қарор топтиришга даъват этади. Шу маънода Ўзбекистон БМТ Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида “Маърифат ва диний бағрикенглик” деб номланган маҳсус резолюцияни қабул

қилиш ташаббуси билан чиққани чуқур мантиқий асосга эгадир. Зеро, муқаддас динимиз бағрикенгликка, эзгу амаллар ва бахту саодатга олиб борадиган йўл айнан маърифат эканини алоҳида уқтиради [5, Б.456-457]. Бу борада ҳам Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримов ўзининг Ўзбекистон XXI аср бўсағасида хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт қафолатлари асарида “Биз дин бундан буён ҳам аҳолининг энг олий рухий, ахлоқий ва маънавий қадриятлардан, тарихий ва маданий меросдан бахраманд қилиши тарофдоримиз. Лекин биз ҳеч қачон диний давлатлар ҳокимят учун курашга, сиёсат, иқтисодиёт ва қонуншуносликка аралашиб учун байроқ бўлишига йўл қўймаймиз. Чунки бу ҳолни давлатимизнинг хавфсизлиги, барқарорлиги учун жиддий хавф-хатар деб ҳисоблаймиз” [6, Б.44] дея таъкидлаган. Бизнинг кўп миллатли ва кўп конфессияли жамиятимизда ҳамкорлик, ўзаро ҳурмат, миллатлараро ҳамжиҳатлик, дўстлик, бирдамлик ва бағрикенглик муҳитини мустаҳкамлаш, ижтимоий барқарорликни таъминлаш бугунги кунда Ўзбекистонни янада ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган Ҳаракатлар стратегиясининг асосий йўналишларидан биридир.

4. Хулосалар:

Хулоса қилиб айтганда, мамлакатимизда ижтимоий барқарорликни таъминлашда миллатлараро ҳамжиҳатлик ва бағрикенглик ғоясининг ўрни беқиёс ҳисобланади. Ўзга халқлар тили, урфодатлари ва анъаналарига чуқур ҳурмат, уларнинг ўзлигини сақлаб қолиш, маданий-марифий эҳтиёжларини рўёбга чиқаришга имконият яратиш ва ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш миллатлараро ҳамжиҳатлик ва бағрикенгликнинг ёрқин хусусиятларидандир. Айнан мана шундай бағрикенглик, сабр-бардошлик маданиятимизнинг наъмуналарини сақлаб қолиш, асрлар синовидан олиб ўтиш, камол топтириш ҳамда ўзга маданиятларни бойитишига имкон берди. Шуларни инобатга олган ҳолда биз ёшларнинг онгу шуурини ҳар қандай зарарли мафкуралардан, ғоялардан ҳимоя қила олсак, инсонларга бугунги тинч ва осуда ҳаётнинг қадрига етишни ўргата олсак дунёнинг айрим минтақаларида кузатилаётган қонли тўқнашувлар, вайронагарчиликлар, дин ниқоби остида содир этилаётган ваҳшиёна ҳаракатлардан огоҳ эта олсак, мамлакатимизнинг ижтимоий барқарорлиги кундан-кунга юксалаверади.

Иқтибослар /Сноски/ References

- [1] Миллий истиқлол ғояси; асосий тушунча ва тамойиллар.-Т.: “Ўзбекистон”-200.- 59 бет (National idea of sovereignty; basic notion and tendencies)
- [2] Ўзбекистон Республикаси Конституцияси.- Т.: “Ўзбекистон”-2017.- 8 бет (Constitution of the Republic of Uzbekistan. -Т.: Uzbekistan, 2017, p.8)
- [3] Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъят билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. -Т.: “Ўзбекистон”-2017.- 297 бет (Mirziyoyev Sh.M. We will resolutely continue our path of national development and raise it to a new level. -Т.: Uzbekistan, 2017. 498 pages)
- [4] Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъят билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. -Т.: “Ўзбекистон”-2017.- 297 бет (Mirziyoyev Sh.M. We will resolutely continue our path of national development and raise it to a new level -Т.: Uzbekistan, 2017. 382 pages)
- [5] Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий бахтдир.-Т.: “Ўзбекистон”-2017.- 456-457 бет (Being satisfied of our people is a piece of good fortune for our activities)
- [6] Каримов И.А. Ўзбекистон XXI аср бўсағасида хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт қафолатлари.- Т.: “Ўзбекистон”-1997.- 44 бет (Uzbekistan is at the threshold of the 21st of century; threat to the safety, the terms of compatible and the guarantees to the development)

ЎТМИШГА НАЗАР

ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ

LOOK TO THE PAST

№9 (2020)

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000